

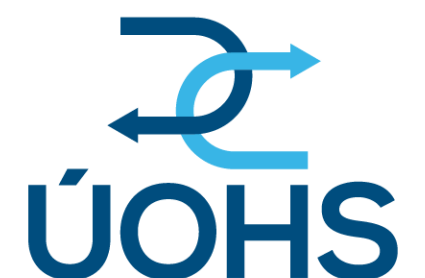
Vybrané připomínky České republiky k revizi GBER

Mgr. Libuše Bílá

vedoucí Oddělení veřejné podpory
Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

KONFERENCIA O ŠTÁTNEJ POMOCI

Bratislava, 15. 10. 2025

Revize GBER

- Platnost aktuálního GBER končí 31. 12. 2026
- Cílem revize je zjednodušení pravidel a snížení administrativní zátěže
 - odstraněním příliš složitých podmínek
 - zahrnutím dalších kategorií podpor na základě případů, které EK v posledních letech řešila: např. přístup sociálních podniků k financování a pružnější pravidla pro nábor (vážně) znevýhodněných pracovníků
 - zlepšením srozumitelnosti GBER díky odstranění složitosti jeho struktury a některých kritérií slučitelnosti
 - aktualizací některých pojmů a definic
- Veřejná konzultace probíhala 14. 7. – 6. 10. 2025
- Konzultační činnosti EK za účelem shromáždit relevantní informace o problémech a možných řešeních:
 - zveřejnit výzvu k předložení faktických podkladů a zahájit veřejnou konzultaci prostřednictvím dotazníku
 - cíleně konzultovat s orgány poskytujícími podporu v odvětví rybolovu, akvakultury a zemědělské prvovýroby
 - další shromažďování důkazů prostřednictvím: interpretačních otázek vznesených ČS; výsledků monitoringů EK; diskusí v rámci pracovní skupiny pro státní podpory (SA WG) apod.
 - provést veřejnou konzultaci k návrhu obecného nařízení o blokových výjimkách
 - uspořádat dvě zasedání poradního výboru se zástupci členských států

Připomínky ČR k cílům GBER

Řeší podle vás GBER odpovídajícím způsobem následující otázky?

	1. No	2. Yes, to a limited extent	3. Yes, to some extent	4. Yes, to a large extent
The reduction of the administrative burden of Member States and the Commission		x		
Improving the user-friendliness, readability, consistency and accessibility of the GBER		x		
Increasing the scope of the GBER to more aid measures			x	
Simplifying the compatibility conditions to block exempt more aid measures while keeping sufficient safeguards to avoid undue distortions		x		
Adapting the current text to take into account political, economic, technical and social changes		x		

Připomínky ČR k cílům GBER

Příspěvek GBER k dosažení cíle podpory přechodu ke klimaticky neutrální, čisté a udržitelné ekonomice, zejména pro malé a střední podniky

- *Pravidla jsou příliš složitá a komplikovaná, zejména kontrafaktuální (věrohodné hypotetické srovnávací) scénáře a ověřování jejich věrohodnosti u podpor v oblasti ŽP. Podpora by měla být poskytována na základě celkových investičních nákladů na investici, která vede k energetické účinnosti nebo obecně k ekologické transformaci. Kontrafaktuální scénáře vedou k právní nejistotě a způsobují mnoho problémů při auditu.*

Příspěvek GBER k dosažení spravedlivé transformace

- *Ano, částečně přispívá. Pro potřeby rekvalifikace a opětovného zaměstnávání pracovníků z dekarbonizovaných odvětví mohou pomoci alternativy, jako např. opatření v oblasti celoživotního vzdělávání*

Příspěvek GBER k dosažení cíle podpory přechodu k digitální ekonomice

- *Základní filozofie a kategorie GBER vycházejí z tradičního průmyslového modelu a nedokáží účinně reagovat na specifika digitalizace.*
- *Návrh umožnit v čl. 14 GBER pořizovat nehmotná neodepisovatelná aktiva nebo zavést nový článek v GBER pro digitalizaci.*
- *Návrh v čl. 52 odst. 3 písm. a) sjednotit prahovou rychlost na 300 Mb/s.*

Připomínky ČR k cílům GBER

Příspěvek GBER k odolnosti hospodářství EU

- *Potřeba rozšířit GBER na nízkouhlíkové technologie*
- *GBER stanovuje obecná pravidla pro širokou škálu podpor a má zabránit „neslučitelnému“ narušení vnitřního trhu. Cílená podpora odolnosti v klíčových odvětvích však vyžaduje proaktivní strategický přístup, který dokáže identifikovat a řešit konkrétní nedostatky v konkrétních hodnotových řetězcích (např. závislost na dodávkách čipů nebo surovin).*

Příspěvek GBER k podpoře činností v oblasti VaVal

- *Je nutno snížit administrativní zátěž*
- *Bylo by vhodné zjednodušit vykazování nákladů na výzkum a vývoj a zvýšit paušální limit pro nepřímé náklady na výzkumné projekty*

Příspěvek GBER ke konkurenceschopnosti

- *Měla by být do GBER zavedena podpora nízkouhlíkové technologie a nízkouhlíkové elektřiny*
- *V kontextu celosvětové hospodářské soutěže je jeho příspěvek ke konkurenceschopnosti EU nedostatečný. Hlavní problém spočívá v zásadním rozporu mezi primárním cílem GBER – chránit hospodářskou soutěž v rámci jednotného trhu – a potřebou strategicky podporovat evropské společnosti v konkurenci s globálními konkurenty (zejména z USA a Číny), kteří masivně využívají státní podporu. Pravidla nejsou pro projekty strategického významu dostatečně ambiciózní. Je příliš administrativně náročný.*

Připomínky ČR k cílům GBER

Příspěvek GBER ke zlepšení podnikatelského prostředí, zejm. MSP, small mid-caps, start-ups a scale-ups

- *Pro začínající podniky nebo malé podniky bez specializovaného právního nebo dotačního oddělení/poradenství je navigace v GBER – s četnými definicemi, podmínkami, prahovými hodnotami a pravidly pro kumulaci – velmi administrativně zatěžující. Riziko nesprávného výkladu a případná povinnost navrácení podpory odráží mnoho podniků od podání žádosti. Pro startup, který potřebuje financování okamžitě, aby se vyhnul ztrátě tržní dynamiky, je takový nástroj obtížně použitelný.*

Příspěvek GBER k podpoře integrovaných projektů (kombinace více cílů)

- *Podpora komplexních projektů dle GBER je komplikovaná; projekty je třeba rozdělit a na různé části aplikovat různé články GBER, vč. de minimis*
- *Bylo by vhodné zavést spec. článek pro komplexní projekty*

Připomínky ČR ohledně zavedení nových kategorií podpor do GBER

Nové kategorie podpor, které by měly být zahrnuty do GBER

- neformální vzdělávání a celoživotní vzdělávání, cestovní ruch (včetně podpory destinačního managementu), IPCEI, STEP, digitalizace, dostupné a sociální bydlení (investice), farmaceutický průmysl, provozní podpora pro sportovní kluby a podpora pro sportovní akce, videohry.
- ***
- Zavedení nového článku 56g - Investiční a provozní podpora pro dostupné bydlení → alternativně upravit čl. 56 GBER, zejm. 56 (3) tržní cena pro uživatele infrastruktury
 - Zavedení nového článku pro investiční podporu pro farmaceutický průmysl → alternativně vytvořit výjimku pro velké podniky a projekty v rozvinutých/nejrozvinutějších regionech, a to pokud se investice týkají výroby kritických nebo základních léků nebo státem uznávaných strategických projektů obecně.

Připomínky ČR k definicím v GBER

- Průmyslový výzkum a experimentální vývoj → společná definice „aplikovaný výzkum“
- čl. 2 odst. 109 – definice by měla zahrnovat nejen obnovitelné zdroje a energii z obnovitelných zdrojů, ale také nízkouhlíkovou energii, která může významně přispět k dekarbonizaci
- čl. 2 odst. 18 – podnik v obtížích
 - posuzovat pouze samotného příjemce, nikoli skupinu
 - sjednotit požadavky bez ohledu na velikost podniků a zohlednit pouze velmi zásadní problémy související s finančním zdravím podniku, jako je úpadkové řízení nebo úpadek (čl. 2 odst. 18 písm. c) a d))
 - u nižších částek podpory (pod 300 000 EUR) by se nezkoumala kritéria PvO na úrovni skupiny. Alternativně by u nižších částek podpory mohla být zkoumána pouze kritéria uvedená v čl. 2 odst. 18 písm. c) a d)
 - z povinnosti posoudit příjemce podpory z hlediska PvO by měli být vyloučeni příjemci, kteří se vzhledem k povaze svých činností nemohou dostat do situace, kdy by se stali podnikem v obtížích, případně je toto riziko nízké, například územní samosprávné celky (regiony, města, obce), veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce
 - pokud bude zachována stávající definice, navrhuje vyjasnit některá kritéria.

Připomínky ČR k definicím v GBER

pojem „podnik“

- ČR navrhuje zavést do definic pojem „podnik“, aby uživatelé GBER měli jistotu, ve kterých situacích se podnikem rozumí samotný příjemce a kdy skupina podniků. Případně jasně uvést, že se podnikem rozumí „hospodářská jednotka“, resp. skupina podniků.
- Pro uživatele GBER může být matoucí: např. čl. 14 odst. 13 uvádí podnik „na úrovni skupiny“, na druhou stranu v případě sledování podniku v obtížích se v GBER neuvádí, že se posuzuje na úrovni skupiny.

Připomínky ČR ke struktuře GBER

Uživatelsky zpříjemnit, zpřehlednit a usnadnit používání GBER

- čl. 2 by měl obsahovat obecně použitelné definice (definice platné pro celý GBER); definice, které se týkají pouze konkrétní kategorie/kategorií přesunout do příslušných článků Kapitoly III (např. na začátek příslušné kategorie).
- obdobně prahové hodnoty pro notifikaci (čl. 4) by měly být zahrnuty přímo do příslušných článků Kapitoly III (např. v úvodu příslušné kategorie).
- obecně: společná ustanovení by měla být součástí jedné kapitoly. Zvláštní ustanovení by měla být spojena s příslušnými články Kapitoly III a měly by být uvedeny odkazy na příslušná společná ustanovení. V každém příslušném článku by měla být vyjasněna ustanovení týkající se prahových hodnot oznamovací povinnosti, spec. definic, podniků v obtížích, informací o vyloučených odvětvích, či motivačního účinku.

Připomínky ČR k definici MSP

- Definici je třeba zjednodušit a upřesnit.
- Vhodné aktualizovat stávající uživatelskou příručku pro definici MSP – uvést konkrétní příklady vlastnických struktur, zejména pro start-upy a společnosti s investicemi rizikového kapitálu; uvést započítávání zaměstnanců na částečný úvazek, sezonních pracovníků, studentů apod. → snížení administrativní zátěže a zvýšení právní jistoty.
- Některé návrhy na zjednodušení definice MSP odkazují na uplatnění stejného principu posuzování jako u nařízení de minimis.
- Pokud by měla být zachována stávající definice, nejproblematictější oblasti, které jsou v současné době pouze součástí uživatelské příručky, by měly být zakotveny přímo v právním předpise. Jedná se zejm. o čl. 3 odst. 3 přílohy I GBER – tj. doplnit kdo je považován za skupinu fyzických osob jednajících společně, včetně definice pojmu „rodinné vazby“, doplnit definici stejného/relevantního trhu a sousedního trhu. Čl. 4 přílohy I GBER – doplnit o posouzení v případech změny vlastnictví.
- Vhodné zvýšit prahové hodnoty - počet zaměstnanců a finanční údaje (s ohledem na vývoj na trhu od doporučení Komise z roku 2003).

Připomínky ČR k vodítkům a interpretaci GBER

- Požadavek na poskytnutí podrobnějších vysvětlení (praktických příruček pro jednotlivé kategorie podpory) k pravidlům; zveřejnění odpovědí z SA Wiki; sdílení osvědčených postupů (vhodné modelové příklady).
- Systém SA Wiki je velmi cenným průvodcem, který poskytovatelům pomáhá s přípravou režimů podpory a měl by být zachován (i když v některých případech jsou odpovědi nejasné a také bývají zodpovězeny s větší časovou prodlevou). Je důležité, aby odpovědi byly poskytnuty co nejdříve a aby byl systém průběžně aktualizován.
- V zájmu větší jasnosti lze doporučit archivaci historických a zastaralých informací v SA Wiki, které mohou být matoucí nebo již neodpovídají stávajícím předpisům.
- Alternativně zavést v SA Wiki filtry, které usnadní navigaci, například umožní uživatelům skrýt odpovědi spojené s předchozími verzemi GBER, nebo zavést sofistikovanější vyhledávací nástroje (např. pomocí umělé inteligence).
- Poskytovatelé by uvítali tematické platformy/zasedání pořádané Evropskou komisí, pravidelně (čtvrtletně). Uvítali by také flexibilnější možnost konzultovat konkrétní otázky, pro které není SA wiki vhodná.

Další připomínky ČR

- Motivační účinek – pro projekty v oblasti ekologické transformace by se měla jeho přítomnost posuzovat od data výzvy k předkládání návrhů namísto od data podání žádosti. Pokud je nějaké opatření připraveno a oznámeno, ovlivňuje chování podnikatelů od oznámení. Zejména pokud jde o obnovitelné zdroje a energetickou účinnost.
- Zjednodušené vykazování nákladů - omezené používání zjednodušeného vykazování nákladů pouze u spolufinancovaných režimů podpory (jak v případě GBER, tak v případě ABER/FIBER) komplikuje použití GBER. ČR by uvítala možnost využití zjednodušeného vykazování nákladů i v případech, kdy je podpora financována čistě z vnitrostátních zdrojů. Tím by se výrazně snížila administrativní zátěž jak pro poskytovatele, tak pro příjemce.
- Limit pro zveřejňování informací o jednotlivých podporách na jednotné stránce – současný limit 100 000 EUR je velmi nízký a měl by být zvýšen na 300 000 EUR, případně se vrátit k původnímu limitu 500 000 EUR. Cílem tohoto návrhu by mělo být nejen snížení administrativní zátěže, ale také zvýšení účinnosti uplatňování pravidel transparentnosti a proporcionality (tj. důraz zejména na „velká“ opatření veřejné podpory s potenciálně významným dopadem na vnitřní trh).

Další připomínky ČR

- Vodíkové technologie – kromě podpory pro vodík z obnovitelných zdrojů a následné investice, by měl GBER umožnit také podporu nízkouhlíkového vodíku.
- Výzva ke zvýšení prahových hodnot kapacity a výkonnosti u projektů v případě provozní podpory energie z obnovitelných zdrojů a vodíku z obnovitelných zdrojů uvedených v čl. 43 odst. 2.
- Biometan – výzva k úpravě podmínek čl. 43 (odst. 3) tak, aby jej bylo možné použít i na zařízení, která používají převažující podíl vstupních materiálů uvedených v příloze IX směrnice (EU) 2018/2001, nebo v ideálním případě by měl být zcela vypuštěn text „a jsou vyrobeny ze vstupních surovin uvedených v příloze IX uvedené směrnice“.

Non-paper (ČR) k revizi GBER

- V souvislosti s probíhající revizí snaha ČR (a příp. dalších ČS) upozornit EK na největší překážky, se kterými se ČR (ČS) setkala při implementaci GBER
- Non-paper představen na jednání PS G12 Rady a rozeslán ČS k vyjádření zájmu se připojit (do 24. 10.)
- Řada ustanovení GBER je nejasná, obtížně aplikovatelná a vytváří nadměrnou administrativní zátěž jak pro poskytovatele, tak pro žadatele/příjemce, proto navrhuje
 - zjednodušené vykazování nákladů u více kategorií GBER
 - zjednodušit definici podniku v obtížích (čl. 2 odst. 18)
 - presumovat přítomnost motivačního účinku (čl. 6) u podpor dle čl. 38 a 38a (zvýšení energet. účinnosti)
 - upravit limit u povinnosti transparentnosti (čl. 9) – zveřejňování údajů o podporách – ze stávajících 100 000 EUR na alespoň 300 000 EUR (což je výše limitu podpory de minimis)
 - zjednodušit některé podmínky regionální investiční podpory (čl. 14) – umožnit podporu digitalizace podniků a nákup infrastruktury pro výrobu energie
 - zjednodušit podporu pro VaV projekty (čl. 25) – např. sloučení průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje do společné definice „aplikovaný výzkum“
 - zjednodušit podmínky pro podporu v oblasti životního prostředí, klimatu a energetiky (sekce 7) – odstranit požadavek na předložení kontrafaktuálního scénáře, umožnit podporu nízkouhlíkového vodíku a ukládání energie
 - umožnit podporu dostupného bydlení v rámci kategorie investiční podpory pro místní infrastrukturu (čl. 56)
 - zjednodušit definici MSP (Příloha I GBER) – uplatnit stejný způsob posouzení propojenosti podniků jako u de minimis
 - zavést nové kategorie podpory
 - celoživotní vzdělávání
 - cestovní ruch, vč. destinačního managementu
 - IPCEI, STEP projekty
 - digitalizace podniků
 - dostupné a sociální bydlení (investice)
 - farmaceutický průmysl (kriticky důležitá léčiva)
 - provozní podpora pro sportovní kluby a sportovní akce

Děkuji Vám za pozornost!

uohs.gov.cz